

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Проблеми сучасної криміналістики»

Кафедра криміналістики та судової медицини

Статус дисципліни – вибіркова
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти – магістр
Форми здобуття вищої освіти – денна, заочна
Мова навчання – українська
Форма підсумкового контролю – залік

Науково-педагогічний працівник (-ки)

Андрій Антошук – завідувач кафедри криміналістики та судової медицини НАВС, кандидат юридичних наук, доцент

Юлія Черноус – професор кафедри криміналістики та судової медицини НАВС, кандидат юридичних наук, професор

Вадим Пяковський – професор кафедри криміналістики та судової медицини НАВС, кандидат юридичних наук, професор

Юлія Комаринська – професор кафедри криміналістики та судової медицини НАВС, кандидат юридичних наук, доцент

Анна Мировська – професор кафедри криміналістики та судової медицини НАВС, кандидат юридичних наук, доцент

Леся Патик – доцент кафедри криміналістики та судової медицини НАВС, кандидат юридичних наук, доцент

Іван Курилін – доцент кафедри криміналістики та судової медицини НАВС, кандидат юридичних наук, доцент

Ірина Сорока – доцент кафедри криміналістики та судової медицини НАВС, кандидат юридичних наук, доцент

Профайл викладача (-ів)

<https://www.naiu.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-kriminalistiki-ta-sudovoyi-medicini/zagalni-vidomosti/sklad-kafedri.html>

Контактний телефон

вн. 11–13

E-mail:

k009@naiu.kiev.ua

Розклад навчальних занять

Відповідно до графіка освітнього процесу

Консультації

Очні: щодня з 14.00 до 16.30 год. відповідно до графіка

чергувань

On-line: електронна пошта k009@naiau.kiev.ua

пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанцій-
ного курсу

<https://dn.naiu.kiev.ua/login/index.php>

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни є формування системи знань щодо сучасних розробок криміналістики та її новітніх досягнень, найбільш перспективних напрямів розвитку криміналістичної техніки та судової експертизи, прогресивних методів, прийомів та засобів роботи з речовими доказами, комп'ютерних програм, інформаційних комплексів та інших інноваційних розробок, що використовуються на сучасному етапі правоохоронними органами та судово-експертними установами, а також вироблення вміння застосовувати здобуті знання для їх реалізації у практичній діяльності.

Тривалість

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма здобуття вищої освіти		заочна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	ксф	д/б	ксф
Кількість кредитів ECTS – 3	Рік підготовки			
	2-й	-	2-й	-
	Семестр			
	3-й	-	3-й	-
Загальна кількість годин – 90	Лекції			
	2 год.	-	2 год.	-
	Семінарські			
	2 год.	-	-	-
	Практичні			
	26 год.	-	14 год.	-
	Самостійна робота			
	60 год.	-	74 год.	-
	Вид контролю			
	залік			

Форми та методи навчання

Практичні заняття проводяться двома науково-педагогічними працівниками, оскільки, з врахуванням специфіки відпрацювання ситуаційних завдань з використанням можливостей навчально-тренувальних полігонів та робочих місць з інсценованою слідової картиною кримінальних правопорушень, навчальна група завчасно поділяється на дві підгрупи.

Методи навчання:

- **Словесні**

Розповідь-пояснення використовується під час навчання здобувачів протягом лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість,

розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувачів на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів, ставлячи їм запитання для роздумів, розв’язання проблемної ситуації.

Лекція слугує для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, введення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

- **Наочні методи**

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та демонстрації власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

- **Практичні методи:** вправи, складання процесуальних документів. Проведення слідчих (розшукових) дій. Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а слугують лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань.

- **Навчальна робота під керівництвом викладача** – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

- **Рольова гра:**

пояснення фабули (змісту й умов гри);

підготовка дійових осіб для виконання своїх ролей;

підготовка учнів-експертів, ведучого.

Система поточного контролю. Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, а також шляхом: проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки доповідей і рефератів. При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Система підсумкового контролю. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає два теоретичні питання.

Пререквізити: «Сучасні інформаційні технології в юридичній діяльності», «Юридична компаративістика», «Право Європейського Союзу», «Правові інструменти альтернативного вирішення спорів».

Постреквізити: «Застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод», «Використання спеціальних знань у досудовому розслідуванні», «Актуальні проблеми теорії та практики криміналістики», «Розслідування економічних злочинів».

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Інтегральна компетентність:

- Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для роз'яснення складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.
- СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

Результати навчання:

- РН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.
- РН15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.
- РН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- інформаційні технології у правозастосовній діяльності;
- інновації у боротьбі зі кримінальною протиправністю, пов'язаною з комп'ютерними системами та даними;
- поняття, значення та правові підстави використання цифрової фотографії у кримінальному судочинстві;
- можливості сучасної цифрової техніки;
- способи захисту результатів цифрової фотозйомки;
- можливості використання цифрової техніки в експертній практиці;
- техніко-криміналістичні прийоми роботи із програмним забезпеченням під час опрацювання цифрових фотозображень;
- поняття, види та криміналістичне значення електронних носіїв інформації;
- правила поводження з електронними носіями інформації;
- можливості техніко-криміналістичного дослідження мобільних телефонів;
- можливості техніко-криміналістичного дослідження комп'ютерів;
- поняття, класифікація та криміналістичне значення мікрооб'єктів – речових доказів;
- правила поводження з мікрооб'єктами та їх предметами-носіями;
- криміналістичні прийоми виявлення предметів – носіїв мікрооб'єктів і мікрооб'єктів під час проведення слідчих (розшукових) дій;

- порядок підготовки матеріалів для експертизи мікронакладань;
 - поняття та значення криміналістичного відеозапису;
 - методи здійснення відеозйомки;
 - способи і прийоми відеофіксації, які використовуються під час проведення процесуальних дій;
 - можливості звукозапису як способу фіксації вербальної інформації;
 - правові засади та основні випадки використання звукозапису у кримінальному провадженні;
 - тенденції розвитку судової експертизи;
 - нові види судових експертиз та їх завдання;
 - інформаційні технології у діяльності судового експерта;
- вміти:*
- здійснювати фіксацію результатів слідчих (розшукових) дій за допомогою цифрової фототехніки;
 - здійснювати процесуальне оформлення результатів цифрової фотозйомки;
 - проводити фотозйомку за несприятливих умов;
 - оцінювати результати застосування цифрової фотозйомки;
 - вміло поводитися з електронними носіями інформації;
 - правильно поводитися з мікрооб'єктами та їх предметами-носіями;
 - користуватися збільшувальними приладами та освітлювальною технікою;
 - здійснювати фіксацію, вилучення мікрооб'єктів та предметів – носіїв мікрооб'єктів;
 - проводити мікрофотозйомку та опис мікрооб'єктів та предметів – носіїв мікрооб'єктів;
 - використовувати техніко-криміналістичні засоби для виявлення, фіксації та вилучення слідів, інших речових доказів, фіксації ходу та результатів слідчих (розшукових) дій;
 - кваліфіковано готувати і призначати різні види криміналістичних та інших експертиз;
 - використовувати під час розслідування кримінальних правопорушень дані криміналістичних обліків.

Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
Тема 1. Інформаційні технології у криміналістиці та їх впровадження у правозастосовну діяльність	<i>Практичне заняття</i> 1. Поняття інформаційних технологій. Інформаційні технології у правозастосовній діяльності. 2. Можливості інформаційних технологій. Напрями використання інформаційних технологій у досудовому розслідуванні. 3. Проведення слідчих (розшукових) дій у режимі відеоконференції. 4. Інновації у боротьбі зі злочинністю, пов'язаною з комп'ютерними системами та даними. 5. Відпрацювання ситуаційних задач відповідно до плану проведення практичного заняття. 6. Вирішення тестових завдань.	<i>Теми рефератів:</i> 1. Інформаційні технології, що викликали появу нових можливостей для вчинення кримінальних на національному, міжнародному і транснаціональному рівнях. 2. Напрями використання інформаційних технологій у досудовому розслідуванні.

Тема 2. Використання цифрової фотозйомки у кримінальному судочинстві	<i>Практичне заняття</i> 1. Поняття, значення та правові підстави використання цифрової фотографії у кримінальному судочинстві. 2. Сучасна цифрова фототехніка та її можливості. 3. Використання цифрової техніки в експертній практиці. 4. Оцінка результатів застосування цифрової фотозйомки. 5. Особливості фіксації результатів слідчих (розшукових) дій за допомогою цифрової фототехніки. 6. Фотозйомка за несприятливих умов. 7. Техніко-криміналістичні прийоми з програмним забезпеченням під час опрацювання цифрових фотозображень.	<i>Теми рефератів:</i> 1. Переваги та додаткові можливості цифрової фотозйомки порівняно з аналоговою фототехнікою. 2. Специфіка збереження результатів цифрової фотозйомки на носіях комп'ютерної інформації.
Тема 3. Криміналістичні прийоми виявлення та фіксації інформації на електронних носіях	<i>Практичне заняття</i> 1. Поняття, види та криміналістичне значення електронних носіїв інформації. 3. Правила поводження з електронними носіями інформації. 4. Огляд терміналу мобільного зв'язку. 5. Послідовність процедури попереднього техніко-криміналістичного дослідження комп'ютерів. 6. Попереднє техніко-криміналістичне дослідження мобільних телефонів. 7. Попереднє техніко-криміналістичне дослідження комп'ютерів.	<i>Теми рефератів:</i> 1. Правила поводження з електронними носіями інформації. 2. Огляд і використання інформації зі смарт-карт.
Тема 4. Виявлення, фіксація, вилучення та дослідження мікрооб'єктів	<i>Практичне заняття</i> 1. Поняття, класифікація та криміналістичне значення мікрооб'єктів – речових доказів. 2. Криміналістичні прийоми виявлення, фіксації та вилучення предметів – носіїв мікрооб'єктів і мікрооб'єктів під час проведення слідчих (розшукових) дій. 3. Фіксація, вилучення мікрооб'єктів та предметів – носіїв мікрооб'єктів. 4. Порядок отримання порівняльних зразків для криміналістичного дослідження мікрооб'єктів. 5. Експертиза мікронакладань.	<i>Теми рефератів:</i> 1. Правила поводження з мікрооб'єктами та їх предметами-носіями. 2. Прийоми виявлення невидимих (слабовидимих) мікрочастинок.
Тема 5. Відео- та звукозапис у криміналістиці	<i>Практичне заняття</i> 1. Звукозапис як спосіб фіксації вербальної інформації. 2. Правові засади та основні напрями використання звукозапису у кримінальному провадженні. 3. Поняття та значення криміналістичного відеозапису. 4. Прийоми здійснення відеозйомки під час проведення процесуальних дій. 5. Методи відеофіксації, що використовуються під час проведення процесуальних дій.	<i>Теми рефератів:</i> 1. Переваги відеозапису перед іншими способами фіксації доказової інформації. 2. Переваги використання звукозапису у кримінальному провадженні.

	6. Процедура забезпечення надійності фіксації інформації цифровими звукозаписувальними пристроями.	
Тема 6. Сучасні можливості судових експертиз	<i>Лекція</i> 1. Тенденції розвитку судової експертизи. 2. Класифікація судових експертиз. 3. Нові види судових експертиз та їх завдання. 4. Інформаційні технології у діяльності експерта. <i>Практичне заняття</i> 1. Тенденції розвитку судової експертизи. 2. Класифікація судових експертиз. 3. Нові види судових експертиз та їх завдання. 4. Інформаційні технології у діяльності експерта. 5. Інформаційно-пошукові системи, що використовуються судовими експертами. 6. Види та типова структура автоматизованих робочих місць судового експерта.	<i>Теми рефератів:</i> 1. Сучасні методики дослідження матеріалів, речовин та виробів. 2. Сучасні можливості судово-медичної експертизи.

Основна література:

1. The basics of criminalistic: educational manual / Antoshchuk A., Myrovska A., Sakovskyi A. and others. Kyiv: FOP Maslakov, 2018. 82 p.

2. Криміналістика: навчальний посібник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. в 2-х частинах. Частина I: Вступ до курсу криміналістики. Криміналістична техніка / Б.Є. Лук'янчиков, Є.Д. Лук'янчиков, С.Ю. Петраєв. Київ: Нац. тех. ун-т України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського». 2017. 374 с.

3. Криміналістика: навчальний посібник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. в двох частинах. Частина II: Криміналістична тактика. Методика розслідування / Б.Є. Лук'янчиков, Є.Д. Лук'янчиков, С.Ю. Петраєв. Київ: Нац. тех. ун-т України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського». 2017. 474 с.

4. Криміналістика: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / К.О. Чаплинський, О.В. Лускатов, І.В. Пиріг та ін. 2-е вид, перероб. і допов. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 480 с.

5. Криміналістика: підручник / Ю.П. Аленін, Л.І. Аркуша, О.О. Подобний, В.В. Тіщенко та ін. / за ред. В.В. Тіщенка. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2017. 556 с.

6. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т. 1 / Ю.В. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова та ін. / за ред. В.Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.

7. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т. 2 / Ю.В. Шепітько, В.А. Журавель, В.О. Коновалова та ін. / за ред. В.Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. 328 с.

8. Криміналістика : підручник // В.В. Арешонков, Ю.М. Черноус, А.В. Самодін та ін. ; за заг. ред. В.В. Пясковського ; МВС України, НАВС. Київ: Право. 2020. 752 с.

9. Криміналістика : підручник / Р. І. Благута, О. І. Гарасимів, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. Є. В. Пряхіна. 4-те вид., перероб. і допов. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2023. 820 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Інструменти. Використання інструментів, що входять до переліку криміналістичної техніки обирається викладачем, виходячи з теми навчальної дисципліни.

Обладнання. Для закріплення теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок здобувачами вищої освіти за темами навчальної дисципліни необхідно використовувати навчально-тренувальні полігони.

Програмне забезпечення. Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа Zoom, середовище Classroom, Moodle «Мудл», Соціальні мережі та Telegram.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ

Політика щодо академічної доброчесності: <https://www.naiu.kiev.ua/dobrochesnist/>.

Політика щодо відвідування здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням нормативних документів щодо організації освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ

Оцінювання результатів навчання

Аудиторна робота	Підсумковий контроль: залік	Підсумкова кількість балів
Max 60%	Max 40%	Max 100%
T. 1, T. 2 ... T. 10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробники:

Професор кафедри криміналістики та судової медицини НАВС
кандидат юридичних наук, доцент

Юлія КОМАРИНСЬКА

Старший викладач кафедри криміналістики та судової медицини НАВС
кандидат юридичних наук

Лариса БАСЮК

Силабус схвалено на засіданні кафедри криміналістики та судової медицини
Протокол від 11. 04. 2024 року № 21

Завідувач кафедри криміналістики та судової медицини

Андрій АНТОЩУК